การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมและประสิทธิภาพของการดูดติดผิวสารปนเปื้อนในน้ำเสียจาก โรงงานผลิตเยื่อกระดาษในรูปของสารลิกนิน สีจริง และซีโอดีด้วยดินที่มีคุณสมบัติแตกต่างกัน 3 ชุดดิน ได้แก่ ชุดดินสตึก ชุดดินสพบุรี และชุดดินราชบุรี โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ การทดลองแบบ แบตช์ และการทดลองแบบต่อเนื่อง ในการทดลองแบบแบตช์นั้นดินทั้งสามชุดได้เตรียมให้มีขนาดของเม็ดดิน เล็กกว่า 0.002 มิลลิเมตร ทำการศึกษาเพื่อหาระยะเวลาสัมผัสของการดูดติดผิว พบว่า ระยะเวลาสัมผัสของ ชุดดินทั้งสามที่ทำให้การดูดติดผิวสารลิกนิน สีจริง และซีโอดีเข้าสู่สภาวะสมดุลเท่ากันคือ 6 ชั่วโมง และการ ศึกษาพฤติกรรมการดูดติดผิวสารลิกนิน สีจริง และซีโอดีของดินทั้งสามชุด พบว่า พฤติกรรมการดูดติดผิวสารลิกนิน สีจริง และซีโอดีสจริง และซีโอดีมีลักษณะเป็นไอโชเทอมแบบเอสระยะการดูดติดผิวสูงสุด ชุดดินสตึกมีประสิทธิภาพ ในการกำจัดสีจริงและซีโอดีสูงที่สุด ส่วนชุดดินลพบุรีมีประสิทธิภาพในการกำจัดสารลิกนินสูงที่สุด ดังนั้นเลือก ชุดดินสตึกมาใช้เป็นสารดูดติดผิวในการทดลองแบบต่อเนื่อง

การทดลองแบบต่อเนื่องใช้ชุดดินสตึกซึ่งเตรียมขนาดของเม็ดดินเล็กกว่า 0.250 มิลลิเมตร ผสมทราย หยาบเพื่อเพิ่มค่าการซึมผ่านของน้ำเสีย บรรจุลงในท่ออะคริลิกใส จำนวน 3 ท่อ ที่ระดับความสูงของชั้นดินผสม ทรายหยาบเท่ากับ 30 45 และ 60 เซ็นติเมตร ตามลำดับ และป้อนน้ำเสียแบบไหลลงด้วยอัตราภาระทาง ชลศาสตร์เท่ากับ 9.46 ลบ.ชม./ตร.ชม.-วัน จากการดำเนินการ พบว่า ปริมาตรเบรคทรูจ์ของคอลัมน์ที่ 3 มีค่า สูงกว่าคอลัมน์ที่ 2 และคอลัมน์ที่ 1 ตามลำดับ คอลัมน์ที่ 3 มีประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียสูงกว่าคอลัมน์ที่ 2 และคอลัมน์ที่ 1 อย่างไม่มีนัยสำคัญ กล่าวคือ คอลัมน์ที่ 3 มีประสิทธิภาพในการกำจัดสารลิกนิน สีจริง และ ชีโอดี เท่ากับร้อยละ 86.61 97.82 และ 84.44 ตามลำดับ คอลัมน์ที่ 2 มีประสิทธิภาพในการกำจัดสารลิกนิน สีจริง และซีโอดี เท่ากับร้อยละ 82.15 97.65 และ 83.33 ตามลำดับ และคอลัมน์ที่ 1 มีประสิทธิภาพในการ กำจัดสารลิกนิน สีจริง และซีโอดี เท่ากับร้อยละ 79.53 97.47 และ 82.22 ตามลำดับ

This research studied the adsorption behavior and removal efficiency of contaminants, which are lignin, color and COD in pulp and paper wastewater by soil. Three types of soil which have different properties namely Satuk series (Suk), Lopburi series (Lb) and Ratchaburi series (Rb) were tested for adsorbent. Batch and continuous adsorption experiments were performed. Batch experiments with soil particle size of 0.002 mm were tested for adsorption time. The experiment concluded that all three soil series have the adsorption equilibrium time of 6 hours. The adsorption behavior of lignin, color and COD through such soil adsorbents was characterized by the maximum adsorption S-curve isotherm type. The Suk soil series presented the highest removal of color and COD, while the Lb series presented the highest removal of lignin. The Rb series fall between the two. The Suk soil series was chosen to conduct the continuous adsorption experiments.

The continuous adsorption experiment was prepared by mixing the Suk soil series with particle size of 0.250 mm together with coarse sand. Three transparent acrylic columns packed with the mixed adsorbent at the height of 30, 45, and 60 cm, designated as column 1, 2, and 3 respectively, were tested with wastewater hydraulic loading rate of 9.46 cm³/cm²-day. It resulted that breakthrough volume of column 3 was the highest. However, the removal efficiency of all three columns were not significantly different. Firstly Column 3 presented 86.61% lignin, 97.82% color, and 84.44% COD. Secondly Column 2 presented 82.15% lignin, 97.65% color, and 83.33%. Lastly Column 1 yields 79.53% lignin, 97.47% color, and 82.22% COD.